

JOZUA 10:28 - eind.

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus!

Een van de schoonste erfstukken die in gereformeerde kring worden bewaard en in ere gehouden is zeker wel dit: eerbied voor de heilige Schrift. Wàt we ook over zijn kant geven, maar geen regel, ja geen letter van de heilige Schrift! Nu, daar ben ik blij om, vooral tegenwoordig. We beleven immers een tijd waarin we wel vaak bidden mogen: "Here, verstoor de werken des satans, en alle heerschappij die zich tegen U verheft..." -en dan komt het-: "...mitsgaders alle boze raadslagen die tegen Uw heilig Woord bedacht worden"! Dus daar moeten ze van af blijven, van de Bijbel! Dít consigne blijven we van geslacht tot geslacht doorgeven, namelijk: eerbied voor de heilige Schrift!

Maar of dat bewijzen van de verschuldigde eerbied voor de Bijbel onszélf ook altijd wel zo gemakkelijk valt? Neemt u nu eens zo'n Schriftgedeelte als vandaag voor ons ligt. Mag ik u eens drie vragen stellen?

Ten eerste: hoe vond u daareven bij het lezen van onze tekst voor vandaag die opsomming van namen van steden die door Jozua ingenomen werden: Makéda, Libna, Lachis, Eglon, Hebron en Debir? Zes steden, en bij elke stad ongeveer dezelfde mededelingen: Jozua nam die stad in, binnen zo-en zoveel tijd, en hij paste op die stad de ban toe, dat wil zeggen: alle inwoners van die stad werden omgebracht, en met de koning van die en die stad handelde Jozua zoals hij met de koning van Jericho gehandeld had; dat wil dus zeggen: de man werd gedood en zijn lijk werd op een paal gespietst tot aan de avond...

Hiermee kom ik tot mijn tweede vraag: hoe vond u dat toen, dat ombrengen van al die mensen, van mannen en vrouwen en kinderen, ook kindertjés? Vond u het ook niet erg, héél erg? Vond u het niet gruwelijk? En heeft er misschien ook in uw gereformeerde binnenste niet even een stem gefluisterd: "foei! wat hardvochtig! wat wreed!?"

En dat brengt u wellicht tot de derde vraag: "Wààr is hier de genade? Wààr is hier het evangelie? Wààr is hier de boodschap van de Here Jézus? Ik dacht dat ik dààrvoor in de kerk kwam, om iets te horen van de Christus, maar kijk nu toch zo'n Schriftdeel als dat van vandaag eens aan! Is me dàt nu een stuk uit de Bijbel??"

Ja ja, we moeten maar niet stoer doen, en te pas en te onpas zeggen: wij gereformeerden staan eerbiedig tegenover de ganse heilige Schrift!

Ach, broeders en zusters, dat is gauwer gezegd dan gedaan! Als wij niet oppassen, houden wij er ook zo onze lievelings-tekstjes op na, en spreken, en preken wij dààrover! En plegen wij zodoende eigenlijk, éígenlijk! niet net zo goed bloemlezing op de heilige Schrift?! Eigenwillig vrome kritiek op de heilige Schrift?! En dan zeggen wij er nog bij dat we 't niet doen! Da's nóg lelijker! Met alle funeste gevolgen daarvan! Vooral dit gevolg, dat we een Bijbel overhouden zoals wíj die hebben willen, en dat we een God en een Christus ons fantaseren zoals wíj ons die wensen, maar zoals ze in werkelijkheid niet zijn! Over érg gesproken! Over gruwelijk en wreed, om dààr mekaar mee op te knappen! Hoe vindt u dàt??

Kom, zullen we vandaag dan die drie vragen maar eens proberen te beantwoorden?

Eerst dus maar eens over dat verwijt van sààiheid dat iemand aan de Auteur van onze tekst zou willen maken, als hij dúrfde!

Ja, hoort u eens, smaken verschillen! Màg dat alstublieft? Mógén de bijbelschrijvers er een andere smaak op nagehouden hebben dan wij?? Vooral wij, tegenwoordige westerlingen, mensen van de moderne zakelijkheid?? En mag de heilige Geest zich daarvan alstublieft vrijmachtig hebben bediend?? Díé vrijheid zullen we Hem toch zeker eerbiedig moeten gunnen, nietwaar?

Over 't algemeen houden wij niet van herhalingen. Als iemand bij ons iets voor de derde of vierde keer zegt, dan kijken wij allang bedenkelijk, alsof we zeggen willen: nu, schiet maar op! Maar de oosterse wereld waartoe Israël behoort heeft, hield ervan het wat kalmer aan te doen. Heeft dat wellicht ook een beetje verband gehouden met het geheel andere klimaat? Met warm weer worden wij vanzelf ook wat rustiger! Ook geeft dat herhalen aan sommige bijbelteksten iets plechtigs. Heel sterk hoort u dat in zulke dichtelijke Schriftgedeelten als de Psalmen en de Spreuken. Dankzij het bekende verschijnsel -dat weet u wel- van het Hebreeuwse parallelisme. Dat wil zeggen dat een bepaalde gedachte in een en hetzelfde vers op twee manieren, in slechts weinig van elkaar verschillende woorden, weergegeven wordt. Een voorbeeld. "Loof de HERE, mijn ziel..." en dan hetzelfde nogeens: "...en al wat binnen in mij is, Zijn heilige Naam!". Twee keer hetzelfde, maar met andere woorden. Nu zal iemand me misschien tegenwerpen: "Ja maar, alles goed en wel, maar Jozua 10, de tweede helft, is toch zeker geen dichtelijk stuk? Geen psalm of zo? Geen héérlijke profetie?"

Dat wéét ik nog zo net niet! Bent u wel eens bij de notaris geweest? Hebt u toen die pléchtige trant opgemerkt in die schijnbaar droge notariële stukken? Jawel, en tegelijkertijd getuigden die dorre stukken toch steeds ook van een grote nauwkeurigheid; ze zijn ijselijk secuur! Elke verandering moet worden geparafeerd!

Nu, dat notarieel karakter moet u aan het boek Jozua vooral nóóit ontzeggen! Bij de notaris gaat het immers vaak over erfenissen? Wel, wat is het land Kanaän anders geweest dan Israëls érfenis? Dat land was toch al aan Abram, Izak en Jacob gegéven? Ja, gegeven, zoals het zo vaak staat in de Schrift, en zoals we dat kennen uit ons doopformulier: gegeven IN SPÉ! Gegeven in HOPE! Welnu, het boek Jozua geeft verslag van Gods geven in RÉ: in vervulling! Net zoals thans, thans zelfs, de ganse hemel en aarde al gegeven is aan de Man: Christus! Jawel, maar nog maar gegeven in spé, in hópe! Als belofte, als profetie! Aan de vervulling van die profetie wórdt gewerkt, wordt momenteel gewérkt! Het lééft, dat woord lééft! Maar het zal pas geheel vervuld worden als Christus, en allen die in Hem hebben geloofd, straks die nieuwe hemel en aarde zullen beërven in RÉ, in werkelijkheid, vollédig!

Wilt u zo nu eens het boek Jozua lezen? Als nog maar een preludium, als een voorspel op de dag der dagen! En wilt u zó vooral de figuur van Jozua zelf zien? Als nog maar Jozua de eerste, Jozua de kleine! Maar stràks... dan komt de gróte Jozua, Jozua de Tweede: Jezus Christus, Gods Zoon! En dan zal die grote erfenis worden uitgekeerd, die erfenis, waarvan we toch zo vaak hebben gezongen, reeds als kinderen, bijvoorbeeld als die erfenis verzegeld werd bij het dopen van een kindje "'t Goed dat nimmermeer vergaat, zal hij ongestoord verwerven, en zijn god geheiligd zaad, zal 't gezegend aardrijk erven!"; psalm 25. Men leze toch het boek Jozua eens onder es-cha-to-ló-gisch aspect; als héén wijzend naar de Jongste Dag!

Nu krijgen we dat tweede. Ik hield het namelijk ook voor mogelijk dat iemand van ons het toch eigenlijk wel wat gruwelijk vond, ja wreed!, wat hier in de tweede helft van Jozua 10 verhaald wordt. Namelijk, dat Jozua de inwoners van die zes steden Makéda, Libna, Lachis, Eglon, Hebron en Debir -en dan ook nog onderhorige plaatsen- àllemaal heeft laten doden! En bovendien de koningen ervan aan de paal heeft laten spietsen! "Is dàt nu niet onbarmhartig geweest? Heeft dat nu niet betekend een spotten met alle wetten van menselijkheid?", zo hoor ik iemand misschien vragen? "Nee nee, dan moet je tegenwoordig komen! Wij, wíj handhaven nog eens de rechten van de mens!"

Dit bezwaar is al van heel oude datum, al heeft het wel telkens weer in de loop der eeuwen opgeld gedaan. Kortgeleden nog! In het nationaal-socialistische Duitsland van Hitler. "Die lelijke joden ook!...", zo zei men, "...die waren ook altijd al dieven, rovers en moordenaars geweest! Hoe zijn ze bij hun intocht in het land Kanaän... -de Bijbel zegt het zelf!- ...immers al niet tekeer gegaan! Ze hebben de wettige bezitters en inwoners van dat land uitgemoord, van oud tot jong!"

Gemeente, ik zal nu maar niet al te lang stilstaan bij één grote dikke fout, die in deze redenering schuilt. Ze gaat er namelijk van uit, dat wat zich in de loop van de eeuwen, en wat zich ook thans, Israël noemde en noemt, de voortzetting zou zijn van het volk Israël uit de Bijbel! Een gedachtegang

die we niet alleen aangetroffen hebben bij Alfred Rosenberg, bij de nationaal-socialistische Duitsers, maar vandaag nóg tegenkomen bij vele serieuze christenen. Maar evengoed fout! Reeds ethnologisch -dat wil zeggen: volkerenkundig- is het met de zuiverheid van de tegenwoordige zogenaamde Israëliërs maar hóógst dubieus gesteld! Getuige het grote aantal joden met blonde, soms zelfs rode haren en blauwe ogen! En er zijn zelfs negroïde Israëliërs! Maar al zou, al zóú het tegenwoordige Israël volledig naar den bloede afstammen van het bijbelse Israël, dan heeft het zich daarvan toch zeker volledig afgescheiden door zichzelf pertinent los te maken van dé Zoon van Israël en van Abraham; van de Christus, en van alle Israëlieten die in de apostolische tijd die Christus als Messias hebben aanvaard! En daarom sticht dat bekende opschrift dat u overal tegenkomt: op postzegels, op ansichtkaarten enzovoorts: "Erets Israeel" -dat wil zeggen: land van Israël- maar verwarring! Er bestàat vandaag mijns inziens niet meer één bepaald volk dat goddelijk recht hebben zou op de naam "Israël", en op het land Palestina of Kanaän! Dat recht heeft Józua gehad, en het volk onder zijn leiding! Dat récht! En... dat recht heeft toen grote verplichtingen met zich meegebracht! Want Jozua en de zijnen hebben de inwoners van Jericho en Ai, en vervolgens van het zestal steden in onze tekst -en er komen er nog meer!- niet maar omgebracht voor hun plezier, uit sadisme! Ze móchten niet anders! Ze mochten van Gód niet anders! Want... ga de geschiedenis eens even met me na. God begon eigenlijk al in de dagen van Abraham de smerigheid, de goddeloosheid en de zedeloosheid van Kanaänieten en Amorieten vreselijk moe te worden! Aan een deel daarvan heeft God toen dan ook al Zélf eigenhandig een einde gemaakt, dat weet u toch wel? Aan Sodom en omgeving, omdat het God dààr te bar werd! Maar God zei tot Abraham dat Hij met de rest nog enige generaties geduld hebben zou, maar dan was het ook daarmee afgelopen, en dan moesten die ook worden weggedaan; gróndig weggedaan! Met de ban uitgeroeid, zo heet dat. Dus dat is voor Israël onder Jozua maar geen liefhebberij geweest, maar een goddelijke opdracht! En iedereen die dààr nog respect voor heeft, voor góddelijke bevelen, die zal daar toch zeker voor wijken! Beslist en eerbiedig voor wijken!

En ziedààr mijn antwoord op vraag twee, al mag ik daar misschien nog wel even het volgende aan toevoegen. De Bijbel is hét boek waaruit we God moeten leren kennen. Welnu, als we die Bijbel goed lezen -en dan helemààl lezen! niet alleen maar lievelingsversjes eruit lezen en bepreken, maar ALLES, voor de voet weg ALLES!- dan komen we erachter dat God de HERE beslist die God niet is, die men vaak van Hem gemaakt heeft! Bijvoorbeeld alleen maar een God voor tijd van nood, of een God wiens taak en plicht het zou zijn om alle mensen een plezierig leventje te bezorgen, enzovoort, enzovoort; om alle zieke kindertjes beter te maken; u kent al die gekheid wel? Dat leren we wel anders uit de geschiedenis van de zondvloed! Hoeveel mensen zullen er toen niet verdronken zijn? Verdronken... door wie?? Wie heeft dat toen gedaan?? Gód! God de HERE! God Zélf!! Eigenhandig!! En wie heeft het vieze Sodom omgekeerd? Oók God Zelf! Eigenhandig! En wie heeft beslist aan Israël opgedragen alle overige inwoners van dat onzedelijke Kanaän ook te verjagen of uit te roeien? Wederom... GOD de HÉRE!!

Denk erom, gemeente, deze dingen staan in uw Bijbel! Denkt u daaraan vooral maar goed, als u vandaag de voormalig-christelijke landen zo sterk ziet gaan gelijken op het oude Kanaän; ze ziet afzakken naar het peil van Sodom en Gomorra! Heus! Aan Gods geduld zijn grenzen! God is niet alleen barmhartig, maar Hij is ook rechtvaardig! En dat hebben niet alleen de Kanaänieten ondervonden hoor, maar dat heeft ook Israël zelf aan den lijve ondervonden! Want in de dagen van Jozua heeft Israël zich nog gehoorzaam gehouden aan Gods bevel "geen pardon voor Kanaänitische bevolking! En anders, als... àls gij ze spaart, en als gij er straks mee omtrouwt, uw jongens en uw meisjes met die Kanaänitische jongens en meisjes, er mee omtrouwt, dan zal dat uw ondergang worden! En dan zal ik ú het land Kanaän net zo goed moeten uitsmijten als Ik het nú de Kanaänieten doe!"

U weet, dat is ook gebeurd! Toen Jozua dood was, toen is al gauw de klad erin gekomen! Dat leest u een beetje al in het boek Jozua, maar heel duidelijk in het boek Richteren. En daarom begint dààr al de geschiedenis van Israël -hoewel met ups en downs- zoals die uitgelopen is op de ballingschappén; dàt is het einde geweest! De bàllingschappen! Toen is God tot een vijand geworden van Zijn eigen verbondsvolk! Toen is God geworden tot een vertérend vuur! Tegenover Zijn eigen volk! Jààà...!, want dat kan óók! Vreemd hè? Dat men het daar nu nooit eens over heeft! En dat men dàt nu ook nooit

eens gruwelijk noemt, en dat men dat nu ook nooit eens wreed noemt! Mij tenminste niet bekend. Maar God heeft later door de profeten Zelf tot het eigen Israël laten zeggen: "Gij volk van Sodom en Gomorra!" En wat zou God vandaag zeggen tegen ons, christenheid? (Ik spreek in 't algemeen.)

En nu tenslotte nog dat derde. Ik heb het immers ook nog voor mogelijk gehouden dat er hier vandaag iemand was die direct al bij het aflezen van de tekst, bij het voorlezen van het Schriftdeel van vandaag, een beetje bij zichzelf zat te pruttelen: "Hè, wat een tekst! wat een nare tekst! over veroveren van steden en doodslaan van mensen! kom ik dààrvoor in de kerk?? In de kerk! Dan mag ik toch zeker verwachten te horen spreken over de genààde, en over Christus...??"

Als hier soms vandaag zo'n tegenspreker was, dan zou ik hem moeten antwoorden: "Waarde broeder! Als u beweert dat u gereformeerd bent, en dus eerbiedig wenst te staan tegenover de gehéle Bijbel; niet de halve! maar de héle Bijbel, toe... laat u dan alstublieft staan wat er staat! Ook onze tekst voor vandaag: laat staan! Al zinde u die niet erg omdat u er de klank van genàde, en de klank van Christus in miste, vond u. Maar... zóú dat ook kunnen komen omdat bij u daarvoor het gewenste gehoororgaan ontbreekt? En het gewenste gezichtsvermogen, zodat u zelfs dààr de Christus niet ziet, waar Hij levensgroot voor u staat?!" Want... laten we eens kijken. Waar staat ook alweer onze tekst voor vandaag? In het boek Jozua! En in welk deel bepaald van dat boek? In dat deel, waar verhaald wordt hoe de trouwe Jozua begonnen is -begonnen is nog maar!- het land Kanaän te veroveren. Ik zeg: de trouwe Jozua, en dat mag ik zeggen; de Schrift gaat er ons hier zelf in voor: "Jozua nam... Jozua sloeg... Jozua doodde..."; enzovoort. Maar hoe kwam Jozua aan dat succes van de verovering van die zes steden, tot die doorstoot vanuit centraal Palestina naar het Zuiden -er komt er straks een naar het Noorden!- maar déze doorstoot naar het Zuiden, tot deze bliksemactie; hoe kwam Jozua aan het succes ervan? (Daarbij zijn immers soms in zeer korte tijden, in de tijd van één dag, steden ingenomen, waarvan de opgravingen vandaag uitwijzen dat ze muren hadden van twee en een half à drie meter dikte!) Dat staat er nog eens uitdrukkelijk bij tenslotte. Tot dit verbluffende succes is Jozua in staat gesteld door de HÉRE, en dan staat er tweemaal extra bij: door de God van Israël! Kijk maar, vers 42. Het was Góds werk! Ja, ik moet het nog even wat nauwkeuriger zeggen. Want weet u het nog? Toen Jozua op zekere dag een inspectietoetocht maakte tot onder de muren van Jericho, toen kwam Jozua daar plotseling vis-à-vis te staan met een Man; met de Engel van Jahweh, met de grote Verbondengel! Die stond opeens vóór Jozua, als een Man! Maar die Engel was toen meteen ook... God Zélf; Hij liet Zich door Jozua goddelijke eer bewijzen: "schoenen uit!" En Hij noemde Zich: de Vorst van de strijdkrachten des HEREN; u kent het verhaal. Welnu, die Engel des HEREN is toen Dezelfde geweest als de Zoon van God, Die wij nu mogen kennen als de mens-geworden Christus. Of achter al die acties van Jozua en van Israël tegen Jericho en tegen Ai, en ook achter deze bliksemactie tegen de zes steden van hoofdstuk 10, de CHRISTUS gestaan heeft! Of we in ons Schriftdeel van vandaag de CHRISTUS aan het werk zien! Tenminste... als we onze tekst lezen in z'n cóntext! Tenminste... als we ons van de Christus maar geen eenzijdige voorstelling maken, en dus een vals beeld! Want... wie ís nu eigenlijk Christus?

Gemeente! Laten we daarvoor toch alstublieft oppassen, voor dat zoetelijke, weeïge Christusbeeld dat men in sommige kringen in de plaats geschoven heeft van de échte Christus, de Christus der Schriften! De échte Christus... zéker, Die is later ook op aarde neergedaald als kindje, als knaap, als man, als mens, om aan het kruis te sterven voor zondaars, Gode tot genoegdoening. Wij weten dat gelukkig. En dat is een voornaam stuk van het evangelie. Mààr... dat is het HÉLE evangelie niet!! Dat is het vólle evangelie niet! (Ook zo'n term van tegenwoordig uit de Pinksterbeweging!) Dat is het vólle evangelie niet! Diezelfde Christus kan ook tóórnen!! Dat zal straks wel eens blijken, als Hij wederkomt en de goddelozen in de rotsholen zullen wegkruipen, uit àngst! Uit àngst... waarvoor? Uit àngst voor de tóórning van het Lam!

Nu, aan dat toornende Lam moet u maar eens denken zo nu en dan, als u het boek Jozua leest. De Engel des HEREN, de Christus, het Lam, het toornende Lam... De inwoners van Kanaän, de mensen die zo zedeloos waren dat God het zó beu werd dat Hij zei: "àfgelopen!", die hebben er een voorproefje van gekregen, van de tóórning van het Lam! De toorn van Jézus, de gróte Jozua! En ik dacht dat wij een tijd beleefden waarin het zin had om elkaar als christenen daarop ook eens attent te maken,

